

DE SECRETARIS EN ZIJN MUZE

Han Berghs

DE SECRETARIS EN ZIJN MUZE

novelle

Voorwoord

De secretaris, tenminste zo noemen de dorpingen hem, keert terug naar zijn dorp aan de rand van een natuurgebied, waar hij vroeger elke zaterdagmiddag op een bank zat te schrijven.

Hij komt Akela tegen voor wie hij toen onuitgesproken gevoelens had.¹ Ze krijgen een relatie waarin zij samen hun eigen weg gaan in een mindful leven, principieel en helemaal zen.

Een idylle, waarin Akela, als de muze van de secretaris, hun geluk in de liefde lijkt te regisseren.

Han Berghs

C2023, 'DE SECRETARIS EN ZIJN MUZE', Han Berghs, Maastricht

1 Zie: 'De secretaris en de specht' (2023) , Han Berghs.

Inhoud

	pag.
Voorwoord	2
1. Een vreemde man	4
2. Naar het koetshuis	6
3. Zonder literaire fratsen	10
4. De slak	14
5. Feestelijk	16
6. De zwarte weduwe	18
7. l'Art familier de Satie	21
8. Intermezzo	26
9. Kinderboekenweek	29
10. Liefde kun je niet hamsteren	33
11. Vygotsky	36
12. Erogene zones	41
13. Archeologische vondst	45
14. Flower Power	49
15. Mindful met Merijn van Alphons	56
16. Hier en nu	63
17. Geen bezoek	69
Over de cover	71
Han Berghs, publicaties	72
Colofon	78

1. Een vreemde man

Ik zit na een lange afwezigheid weer op een bank in *De Krang* bij het dorpje Swartbroek. Op deze bank heb ik ooit 20 verhaaltjes geschreven in gesprek met een specht.² De dorpelingen noemden mij toen de secretaris.

De specht hoor ik niet meer. De wandelaars die langskomen, ken ik niet. Ik ben dus iemand die na jaren afwezigheid weer terugkomt in zijn geboorteplaats.

Het lijkt allemaal hetzelfde, maar dat is het niet. Anderen hebben jouw plek ingenomen, wonen in jouw huis en gaan naar jouw school.

Waarom ben ik eigenlijk weggegaan? Alsof ik mijzelf heb ontworteld. Terwijl, toen ik vertrok, ik dacht dat ik mijzelf los moest worstelen. Op de plek waar ik naar toeging, bleef ik een ontheemde. Waar ik nu op mijn bank zit, ben ik een vreemde.

Zouden expats zich ook zo voelen? Ik denk het toch niet. Het zijn meestal lieden die niet willen of kunnen aarden. Ik hoor mijn vroegere baas nog zeggen:

'Het maakt niet uit waar je bent of wat je doet. Het gaat erom, met wie.'

Ik geloofde daar toen niets van.

Maar misschien is dit toch wel zo, want ik mis de specht die mij altijd gezelschap hield en die mij confronteerde met mijn vreemde ideeën. Die mij er ook fijntjes op wees, dat alles wat hij als specht zei in feite uit mijzelf kwam. Ik herinner mij nog zijn voortdurende boodschap:

'Mensen zijn niet wijs! Ze pretenderen als homo sapiens te kunnen denken, maar dat is nu precies waar ze slecht in zijn.'

Voorals wees hij mij erop dat je in het moment moet leven en daar de diepte met anderen moet delen. Daar gaat het

2 Zie ook: 'De Secretaris en de specht', (2023) Han Berghs.

om. Niet plannen, daar komt toch meestal niks van terecht. En vooral niet omkijken. Iedereen die omkijkt, ziet iets anders en daar komt altijd herrie van.

Ja, die specht, daar heb ik veel van geleerd.

Alsof hij het gehoord heeft. Ik hoor hem ineens weer trommelen. Hij tikt wel iets anders dan vroeger. Nou ja, hij wordt natuurlijk ook ouder. Dadelijk zal hij mij wel vragen waar ik zolang geweest ben.

'Ha specht, heb je me gemist?'

De specht vliegt weg. Zou hij beledigd zijn? Even later is hij weer aan het trommelen. Ik zie hem duidelijk op een oude berk aan het werk. Met een schuin oog kijkt hij mij aan.

Oh jee, dat is mijn specht niet. Dat is jammer, maar gelukkig is de bank waar ik op zit, nog wel dezelfde. Ik bekijk de bank nog eens goed. Ik zie dat er een metalen plaatje op is geschroefd met de tekst:

De bank van de secretaris, 2023

Ik ben blijkbaar geschiedenis.

Er komt een vrouw aanlopen met een paar kinderen.

Verrek, dat is Akela. Hè hè, eindelijk iemand die ik nog ken van de tijd dat ik hier zat te schrijven.

Een van de kinderen zegt:

'Kijk, er zit een vreemde man op het bankje van de secretaris.'

'Oh nee,' zegt Akela, 'die meneer ken ik. Dat is de secretaris zelf. Gaan jullie maar naar huis. Ik wil even met hem praten.'

De kinderen lopen door en Akela zegt:

'Mag ik even naast je komen zitten?'

'Natuurlijk.'

Ik schuif een eindje op en ze gaat naast me zitten.

Wat zei mijn vroegere baas ook al weer?

Het gaat er niet om wat je doet, maar met wie, en met wie je ergens bent.

2. Naar het koetshuis

'Ik heb je boek, *De secretaris en de specht* gelezen,' zegt Akela, 'je hebt daarin ook over mij geschreven. Niet alles klopt, maar ik had na het lezen van het boek wel spijt dat wij elkaar niet verder hebben leren kennen. Trouwens, je was ineens verdwenen.'

'Ja, en nu ben ik er weer, en ik vind het heel fijn dat ik je nu tegenkom.'

'Dat is geheel wederzijds,' zegt ze en schuift dichterbij me toe.

'Heb je weer een suikerwafel bij je?' vraagt ze.

'Jazeker, we zullen hem even delen.'

Ik pak de wafel uit mijn tas en geef haar de helft.

'Zo,' zeg ze, 'nu is de aansluiting op ons vorige gezamenlijke verhaal gemaakt,' en neemt een hap uit de suikerwafel.

'Als ik toen had geweten dat je gevoelens voor mij had, was alles misschien heel anders gelopen,' zegt ze.

Ik voel me een beetje overrompeld.

'Ja, uh, maar oude liefde roest niet.'

Akela kijkt me aan, legt een arm om mijn schouders en begint me te kussen. Ik beantwoord haar kussen. Ze streelt even mijn knieën, maakt mijn broekriem los, glijdt mijn broek in en laat 'hem' het daglicht zien.

Ik voel mij langzamerhand de hemel binnenkomen en ook in haar slipje.

Het is voor mij heel lang geleden zo met een vrouw te zijn, maar het spiergeheugen van mijn vingers laat mij niet in de steek. Ik voel haar natte kruis en even later komt ze zacht grommend klaar.

Ze legt haar hoofd tegen mijn schouder en zegt:

'Zo, dat hebben we alvast gehad. Als je niet verder met me wilt, is dat prima hoor, dan moet je het zeggen en nu meteen weggaan.'

'Nee, ik heb juist het gevoel dat ik eindelijk thuiskom.'

DE SECRETARIS EN ZIJN MUZE

We blijven nog een tijdje op de bank zitten. Daarna wandelen we samen door het natuurgebied De Krang. Akela vertelt dat ze lerares is op een Basisschool en veel aan ballet heeft gedaan.

'Ik ben nooit getrouwd.'

'Maar die kinderen dan?'

'Oh, Koos en Wim, dat zijn de kinderen van mijn zus, die komen af en toe op bezoek.'

'Ik noemde jou in mijn boek altijd Akela, maar hoe heet je eigenlijk?'

'Marie-José, maar noem mij alsjeblieft gewoon Akela. Jou blijf ik ook secretaris noemen. Zo zit je nu eenmaal in mijn hoofd. Ik wil ook voorlopig niets van je weten, waar je woont, of je een relatie hebt of wat dan ook. Alleen hier en nu telt voor mij. Hopelijk is dit oké voor jou.'

Ik moet aan de specht denken.

'Blijf gewoon bij jezelf in het nu,' had hij gezegd, 'ga op in wat je doet, vereenzelvig je ermee, dan ben je pas echt vrij en kun je ook verder.'

'Ik vind alles best. Het lijkt wel of ik droom. En als dat zo is, hoop ik nooit meer wakker te worden.'

Ze knijpt me in een arm.

'Je droomt echt niet,' zegt Akela, 'je wordt nu pas wakker.'

Samen lopen we nog een tijdje door het natuurgebied.

'Prachtig hè,' zegt ze, 'het lijkt wel of de natuur ons in geuren en kleuren toejuicht.'

Aan het einde van het bospad zien we de huizen van het dorp in de verte liggen.

Akela zegt:

'Zie je daar rechts dat witte huisje liggen? Daar woon ik. Ga je mee?'

Het wordt al een beetje donker.

'Hoe zou ik daar nee tegen kunnen zeggen.'

Als we voor het huis staan, zegt Akela:

'Dit huis was vroeger het koetshuis van een klooster dat hier stond. Het stamt uit de 17e eeuw.'

Ze doet het tuinhek open en samen lopen we naar de voordeur. Als ze de deur opent, staan we meteen in een grote maar eenvoudige keuken.

'Daar rechts, achter die gele deur met dat uitgezaagde hart, is de badkamer met het toilet als je moet plassen.'

'Daar ga ik meteen maar eens gebruik van maken.'

Als ik van het toilet kom, laat Akela mij de rest van het huis zien.

Links van de keuken is een halletje met een trap naar boven. Rechtdoor is een deur die leidt naar de kamer. In de kamer is een grote antieke open haard.

'Oh, dat is geweldig! Die moet net zo oud zijn als het huis zelf.'

'Dat klopt,' zegt Akela, 'er stond eerst nog een oude cuisinière. Die heb ik weggehaald en er een open vuurplaats van gemaakt.'

Naast de open haard staat een hoge rieten stoel. Ik ga erop zitten. Akela bekijkt me van top tot teen.

'Alsof je er al jaren zit,' zegt ze.

Daarna gaan we de smalle trap op naar boven.

Boven de keuken is een zolder waar je niet op kunt lopen. Boven de kamer met de open haard zijn er twee kamers.

'Deze kleine kamer gebruik ik als werkkamer voor mijn schoolwerk.'

In de grote kamer staat een tweepersoonsbed.

'Dat is voor straks,' zegt ze.

'Oh.'

Dat gaat erg snel, denk ik, maar ik zeg niks. Mijn hart voelt ik in mijn keel bonzen. Ze pakt mijn beide handen en zegt:

'Kom secretaris, we gaan naar beneden, je zult wel honger hebben.'